

ТЮБЕШИУ

Сабий паллиатив болушлуккуну игилендирирге алланьгдыла

Къабарты-Малкарны Башчысы **Казбек Кокос** Битуроссий халкъ фронтну Исполкомуну таматасы **Михаил Кузнецов** эм ОНФ-ни «Регион заботы» проектини куратору **Анна Федермесер** бла тубешгенди. Жыйылууга КъМР-ни саулук саклау министри **Рустам Калибатов** да кшошлганды.

«Регион заботы» проекти къауум республикага биринчи кере келмейди. Бу жолгу жолучулукларыны мураты бир неча росей субъекте башлангыч бадьрылган паллиатив болушлуккуну жангыртылууна кере сабий паллиатив службаны мындан ары игилендириуду.

Рустам Калибатов Къабарты-Малкарда айтылган себеплик берди жаны бла улуу санам болганын айтканды. Биринчи кере беш жатар жери болган белим 2015 жылда Энцилленген сабий юмордорунда ачылганды. 2018 жылда Сабий юмде патронаж служба кыралганды, ол кесини осуугуна жашуларыны узунна былал болушлук керек болуп турлык сабийлер болган элиден артык койорно алганды.

Сабий юмде патронаж службасы саулуклары кыйгышмаган балалага медицина болушлук таптыргандан сора да, аланы ата-аналарына психологический эм юридикский болушлук берди, сабийлерине тюз амалла бла кыарарга койретди.

Анна Федермесер КъМР-ни Башчысы бла ушакта да Къабарты-Малкарны сабий паллиатив службасыны къуралууна бийик

багъа бергенди: «Эки жыл мындан алгъа биз келген региондан сиз ююнчо эдигиз. Сизде сабий паллиатив белим барды, ол аламатды. Аны жарашдырылганы, бирси службала бла байламлыклары кыралганды, жумушларыны тапдыруу жоруклары, сынамны этдюроу – ол сейр тарыхды, аны бир регионна да керип алсалса сюерик эдик. Бу тийрини иелери сабийле бла аланы

ата-аналарыдыла, ол болум алай кеп тубеюменди. Аны сакларга тийишледи.»

Андан сора да, ол республика 2024 жылга дер паллиатив программа жарадырылган бардырдыра келгенненден биринчи болганын белгилегенди. Аны жашуга кийриуге федерал даражада болушлук таптырылгана себеплик этерге хазырлыгы да айтканды.

Казбек Кокос «Регион заботы» проектини къауумна социал магъаналы жумушуну тамамлауда болушлуклары эм республика бла бирге ишлерге излегенлери ююнчо ыразылганы айтканды. Сабий ююнчо специалистери ишин къурауда жыйган сынамларны эсе алып, Къабарты-Малкарда сабий паллиатив болушлуккуну айнытуу амаллагы тынгылы кыралганды. Аурган сабийлерне эм аланы ата-аналарыны сейрлерине кере байламлыклары жарашдырылгана ошу этилгенди.

Кконакыла ол кон Сабий юмде да болгандыла эм сабий паллиатив белимге медицина служба автомобильни сауғалагандыла. Энди сабий патронаж службаны аурган сынам регионаны, жаш тило улоулары барды. Келлик заманда патронаж службаны автопаркны федерал программаны ахчасына толтурлукдыла, анга ОНФ-ни «Регион заботы» проектини къауумну башламчылыгы бла тийишли тюзетиле кийрилгенди.

КъМР-ни Башчысыны Бла Правительство Пресс-службасы.

Приёмгъа алыу

Тилеклеге тынгылап, тийишли буйрукъла бергенди

Казбек Кокос адамлары энчи сорулары бла байламлы терели приёмну бардырганды. КъМР-ни Башчысыдан кыйын жашау болумлары эсеплеринде чыккыган сорулары тамамлар ююнчо республикада жашаганына болушлук излегенди. Гражданлары тилеклери кёбюсюнде бийик медицина технологиялы эм реабилитация болушлук таптырылгуну эм жашау журт болумлары игилендириу бла байламлы болгандыла.

эсебинде республиканы оюночусу тийишли толтуруучу власть органлары келечилерине буйрукъла бергенди.

Оюнолашыу

Айырыулагъа волонтерлары кыатышдырыу адамлары ышаныулукларыны ёсдюролукдю

«Единая Россия» партияны федерал къураучу комитетине айырыулагъа обществениклеке да кирдикле, волонтерлары политика бла юреширге Россияни Президентини **Владимир Путин** чакырганды. Федерал къураучу комитетини биринчи жыйылууда аны башчысына сенатор, партияны башламчыларындан бири **Александр Карелин** салынганды.

Партияны генеральный советини секретары **Андрей Турчак** билдиргенди, къураучу комитетни къауумна регионаны, жаш тило кымылдауу келечилери, IT-технологияла жаны бла экспертле, юристле киргенди. «Бусагъада сёз партия квотаны юсюнден барды. Алай бизге комитетде партияны членлеринден сёз андан тышында экспертлени бла общественниклени саны аслам болуру магъаналыды», - дегенди ол.

Александр Карелин а айырыулауда федерал даражада, регионна да къураучу комитетлеге 17 адам киргилени билдиргенди. Ол айтканы, аланы жартысыдан кёбюсю добровольческий эм жамауат организациалны келечилеридиле.

Ала кандидатлагъа къарар кылдыла эм федерал комитетле кирге болушлуклары айырыулагъа. Добровольце эрмююнчо кызгъаркыларына, айырыулары бюткон жютюу ётерлерине, аланы эсеплеринде алгъадан билриге онг болмача этерилерине биз ыразыбыз, деп къошханды ол.

Анатолий Турчак да партия волонтерлагъа айырыулауда консультацияла этерге хазырлыгынын эсептеринди. Ол оюм этгенди, обществениклик кыатышулары адамлары сайлаула, бузукълукны этеригине ышаныулары ёсдюролукдю.

Партияны Татарстанда белимюнче секретары **Фарид Мухаметшин** алада волонтерла тири болганын, адамлагъа кыйын кезинде билеклик этгенлерин айта, политикада сынам алыу алагъа къошакъ жумуш болугун, ала добровольцелерге бу иште себеплик этериклерин айтканды.

«Единая Россия» политика партияны «Къабарты-Малкарда белимюнче пресс-секретары.

«Биз биргебиз» болушлук Къураучу комитетни кезини

Оператив штаб

Госпитальлада саусузланы саны эсленирча азайганды

КъМР-де коронавирусу профилактикасы эм аны жайылууна къажар регион Оператив штабдан белгилени этгенден берги республикада вирусдан 21962 адам ауруганды. Тонене ол 58 инсанга жукъганды.

Тийишли багытундан сора 20 671 адам сау болгандыла (ол санда тонене – 60 пациент). Бюгонюкюде медицина болушлук берилгенде мингден аздыла – 899 адам. Жарысулга, бу кыйын ауруну кеторал му ауушхаланы саны терт жюзге жуукълаша келеди ултулду.

УЛЬШАЛЛАНЫ Мурат.

пациент ёлгенди. Коронавирусу КъМР-де жайылууна къажардан берги 459,0 мингден аслам тест бардырылды (бир кюнне – 899 тинти). Госпитальлада 326 пациент бардыла, аланы арасында тест коронавирусу ауруганына ачыкъланмагъандала. Реанимация белимде 40 саусуз туралдыла.

Жукъгъанланы саны азайганы бла байламлы бюгонюкюде республикада жаланда 4 госпиталь ишлейди. Алада 453 саусузга бер барды.

Россияде COVID-19 вирус бир кюнне жукъгъанланы

саны 10 мингден азайганды – 9437 адам. Пандемияны алгъадан берги къыралда 4,4 миллион адам ауругандыла. Анда 4 миллион адам сау болгандыла (бир кюнне – 8,4 ми инсан). Ауруну кеторалмы, 92 ми инга ауушханды, ол санда тонене – 404 саусуз.

Джонс Хопкинс атлы университет белгиле этген тарихиле кере уа, битую дунда бу ауруну 19,8 миллион адамга жукъганды. COVID-19 дан ёлгенлени саны 2,65 миллиондан озганды.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Съезд

Хазраталий Дзасежев энтта муфттийге сайланганды

КъМР-ни Муслиманларыны Дин управленийсына кезиню 8-чи отчёт-айыруу съезди эпидемиология излемле сакъланып бардырылганды. Ары келгенлени санын азайтър мурат бла регионна дин келечиле бла он-айла бийликлик къураулганды – битую да берги 11 майда.

Съездин ишине КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны таматасы **Мухамед Кодзочо**, Кырал Думаны депутаты **Геккилад Заур**, министрстволаны бла ведомстволаны келечилери,

Шимал Кавказны регионларыны, Калмыкяны, Адыгяны муфттиери кыатышхандыла. Конференцияда ДУМ ахыр беш жылы ичинде тамамлагъан жумушала сюзолгендиле эмда келир кезиге

муратла белгиленгенди. Аны Шимал-Кавказ ислам университетини ректору **Чочайлан Шарабуттин** бардырганды. Кырау жумушала тамамлангандан сора конференция ишини башлаганды.

Жыйылуу делегатларын «КъМР-ни Башчысыны атындан алгъышпаш, Мухамед Кодзочо сөлешгенди. Ол съезде магъаналы сорупла сюзолуп, мындан ары да конфессияланы, миллетлени араларында мамырлыктыны, тынханы саклаула бурулгъан оюнда этиликлерине ишксиз болганын чертгенди. «Бюгонюкюде муслиманла республиканы социал-экономика жашаууна тири къатышдыла. Власть органла у мындан ары да сизге не жаны бла да себеплик этерге хазырдыла», - дегенди ол.

Шендого къоркъулу болуулары тохтатыуда биллими кадрланы хазырлау артыкъда магъаналыды. Мындан ары да ДУМ мамырлыктыны, жамауат бирлики саклаула магъаналы иш толтурууна ишксиз жукъдыла», - деп айтылады алгъышуда.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылыу - 2021

Мындан ары да огъурлу сёз негеригизлей къалсын!

Багъалы шухёла! Бир-бир окуучуларыбыз анда-санда «Заманга» жалаанда бир къварталга жазылыу кыалучудула. Баям, аны да болур кесини магъанасы, сылтауу.

Алай эсе да, кыйгырмаз, халны тюзетирге кыйын тийюди. Сиз, почтага барып недида корреспондентиланы ташучу адамны себеплиги бла бу магъаналы жумушуну 22 марта дерти тындырсагъыз, ана тилибизде чыккыган газет ондиги жылны экинчи кварталына да (апрель, май, июнь), ююнозге келип, сизни огъурлу сёз негеригиз болгъанлай турлукдю.

Жазылууну юч айга багъасы – 191 сом 83 капек.
Бизни индексиз – П 5893

Къармашыулулукъ

Жауун суу жыйылмазча эмда къоркъуусузлуккуну жалчытырча

«Кавказ» трассаны бизни республиканы ичи бла баргъан кесегин кенгертиу ишле бурунгу жыл юзде бардырылган башлангандыла. Баксан шахарны къатында оюн километрик участкасын бийликлерине дерти терт узгъа дерти жетидир бошарга керек эди. Алай жол къурулушчала къармашып, ишини шендого бошандыла. Аны ююнден бизге жоллагъа къаргъан «Кавказ» управленийны пресс-службасындан билдиргенди.

Бу участкада жауун суула жыйылп турмай бир жанына кетерча бетондан аркъыла ишленгенди, онжети быргы орнатылганды. Жолу кесини эки жанына кенгертип, энини онрт метрге жетдиргенди.

ле, юсюне уа къалын (беш сантиметр) асфальтобетон жайгандыла.

Къоркъуусузлуккуну жалчытырча, темирден - онбир километр, темирбетондан - 3,5 километр буруула орнатхандыла. Белгиле, чыракъла да жарашдырылганды. Бийил дагында темир жипле бла жолну (узунна) эки тент балорге айдиле.

Жолну бу участкасында эки кёпюр эмда эки пуге-провод барды. Ала бары да эки ызылдыла. Бу объектен да 2021-2022 жылланы чеклеринде кенгертирге ултулду.

СЕЙИР ШАРТ Таудулары суратлары – Москваны музейлерини биринде

Биз сизге суратка эки кюн алга социальни септеги биринде тугежиме. Ол 1936 жылда Кызыл-Таш МАРК АССР-ни 15-жыллык байрамда этилген деп жазыла. Тенсуе куауму солистери Тубейланы У. бла Гемуланы С. деп жазыла эди суратни тубоюне.

Ол XIX өмүрдө кырылып, театр бла тугеюу кустубу бла байланышы эрип, башка жерде болуучу музей экспонаттадан байды. Битеу да аланы саны 1,5 миллионга жетеди. Совет Союзу заманында окуяну ол мекени ишин бардыры турганда. Бююкөлүктө да музей шаарына миданит араларындан бирди. Билгил сейр жерде малкыры жашы бла кызы суратлары сакты-

Шаяланы Малик – Россияни чемпиону

Озган айыкыны акырында Бурятияны ара шаары Улан-Удэде Россияни эркин тутуудан чемпионаты өтөндү. Бытыр апрельде бардырылырга байк эришмюу конькатбайла пандемия бла байканын бир жыл сактыларга тугенди. Бу жай Олимпиада оюнуны алдында бардырылганы себепти спорттун анга буюн жупуны хазырланганы хактыда. Битеу да чемпионатка 400 чаклы спортчу кытышандыла.

жаш тренер Арсен Закуеве жарат этеди. Финалгга чыккан Анзор Уришеве уа медикле сермешин өтдюрюрге эркин этмегенде. Тобугуна чып тошоргон гефач чемпионаты – комюшюне тийиши болганды. КБАСЫМЛАНЫ Аминат.

Эгерти Хыйлачылага кесигизни алдатмагыз

Арт кезиуде гражданага Роспотребнадзору Кыбарат-Малкбар Управленийине этилген хыйлачыла белгени шартланы оюсондон аште туурга тошери. Ведомствода айтылганы кере, белгисиз адмла кесирин, аны келечилери, бөлөмлеринден биринде ишленгена кыргызот, предпринимательге, коммерция организациялага тинтиуде бардырылыктыла да, андан кытуулуга, аладан торлю-торлю норматив басма продукцияны сатып алырга чакырылдыла. Алай этилмесин, ишлеринде

чырмаула чыгарга болуучула деп кыркытууга кюрешиледи. Хурметти граждана! Билгил халпарланы оюсондон мчымак Роспотребнадзору Управленийине эмда право нызамны сактылуу органга сөлөшү билдиргил! Аманлык этгенге жалаңда ачка коюлу болуу кыламы, кызырал власть органына даражаларын да тошоредиле, дейдиле анда. УБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

Элбрусчулада – алчы жерле

«Элбрус» клубу келечилери сермешкенде, жетиштели да кытышандыла. Алтын майдалы Булаганы Болат кытышанды. Атайылыны Исмайыл бла Бегитылыны Тамарлан экинчи жерге чыгышандыла. «Доммакы» уа Биттирлыны Илияс бла Юсуп Дамдарылан алгандыла. Жашланы тренери Жантудуаны Азамат, Елмезланы Дагит, Насыптыны Азрет юйретедиле.

Округну биринчилигине кыатышырыктыдыла

Нальчикде Сабий стадионда стол теннисден республикалы эришүү бардырылыгы аныды. Анга 2010 жылга дери тууган жашчыкыла бла кызычыкыла кытышандыла, ала энци разрядлада сынашкандыла. Кесирини куаумларында алтын майдалыны Жаптуланы Залина бла Максим Сидоров алгандыла. «Комюшюлет» Денгиз Коздокова бла Владимир Владимиров тийишдиле. Жаболаны Полина бла Михаил Шувалов уа ючюнчөлө болгандыла. Биринчи он жери алган спортчула СКФО-ну биринчилигине кыатышырыктыдыла. Ол да Нальчикде 28 марта болуучу КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Учундурган сиймекликке аталган оюн

Кутуйлыны Кыайсын атлы Малкбар кырал драма театр сахна ючюнчю союктелени Жантупуны Иссыны пьесасына кере салынган «Киеулюк» деген спектакль чакырыды. Оюн 2021 жылда 17 марта Кырал ком-

церт залда (Шогенчуков атлы орам, 28) кыргызтолукко. 18.30 сагаттада бошлангычкыда. Суруулары болганыла бу телефон номерлеге сөлөшине: 8(8662) 77-34-85; 8-928 700-20-77.

Телевизор – сиз жатхан отоуда шпионду

Ахыры. Алы 3-но бетиде. Facebook «Одноклассники» сөздөн не бла кыркытууду – Арт кезиуде властьта граждандардын оюсондон информацияны ты кырылы сервислеге берген кыркытууду деп айтты туралыла. Кесибниклиге уа алай тийондо дайдыне. Facebook «Одноклассники» сөздөн айт ханчыра керти да алай кыркытууду? – Информацияны кыркуула жаны бла алып айтсак, башкалыгы жокчу – бирдегиле, ты кызырал сервисте да бизни юсюбюден келбюрек билгирге сюедиле. Алай алапы платформалары ючюркюредиле, информацияны толукра

тиндедиле, адмаланы оюмлары кытышы биледиле. Андан сора да, билгил информия тышанда сакталганды, бизни законларыбызга бойсунмады. – Бу бары да «Западыны хыйлачылыгыны» юсюндөн кезилу бош ханар туюктуулук? – Сиз мында бир адмалны юсюндөн угууу, миллет кыркытуусу юсюндөн барды. Граждандарыбызны юсюндөн хар нени да билген тышанда алапы колманы алгач кызыталыа кызыгалган ханарла жибере болуучу. Юлгоге узакгыга барыры политикага кыатышдырыгыларын бу иште ты кызыралла платформалары (YouTube, Facebook, TikTok) кошулуп, сабыяны законга кытышты.

Правосаклачу органдары Полициячыны урганды

Россияни Следствие комитетини Прохладныйде районга аралы блөномюо кулпкчулары инсанга уголовний иш ачкандыла. Ол власть органы келечисине кулпкчун толтурган кезиуде чабылуг этгенине, саятуугуна улуу заран салмай, ишектик барды (РФ-ни УК-сыны 38-чи статьясына 1-чи кесити).

Юйюнде ууну ичеге кыюланды

Право нызамны сактылачуа республиканы инсанга наркотикти юйюнде ичеге органы этгенине ишекликде уголовний иш ачкандыла. Оперативизле жушушланы кезиудеюне Нальчикде УМВД-ны полициячыны 44-жыллык шахарчы кеп кытыгы юйюне подвалында танашылганы наркотиктине ичеге эркин этгени ачыктылгандыла. Меканы тинтген кезиуде полициячы эки кыра артакмык тапкандыла, алада шприце эмда моргга болганы сапфеткала бар эдиле.

Устройстволаны хайырлана, кесигизни кылай сактыларга болуучу

Table with 4 columns: Category, Title, Description, Contact Info. Includes sections for mobile phones, fitness, TV, and social media.

УЧРЕДИТЕЛГЕ: КЫАБАРТЫ-МАЛКБАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Administrative contact information including editor details, phone numbers, and addresses for various departments.

Publication details including the name 'ZAMAN', ISSN 2658-9818, and contact information for the editorial office.